

Fusie-enquête

In Vlakaf van januari lanceerden we de grote fusie-enquête. Halverwege de legislatuur en drie jaar na de fusie tussen Nevele en Deinze willen we weten hoe goed de Hansbekaar zich voelt in zijn nieuwe stad. We hebben gestreefd naar een neutrale bevraging over onderwerpen die betrekking hebben op Hansbeke en waarvoor de gemeentelijke overheid bevoegd is. Dankzij de vele Hansbekenaren die de moeite namen om de enquête in te vullen (waarvoor dank!), kunnen we een aantal heel duidelijke tendensen vaststellen, die sprekend genoeg zijn om er conclusies aan vast te knopen.

We benadrukken ook dat alle resultaten de mening weergeven van zij die de enquête invulden. Wat we hier presenteren, zijn de antwoorden op de enquête zoals wij ze hebben binnengekregen. Een handig en visueel aantrekkelijk overzicht van de inhoudelijke vragen en antwoorden vind je op www.vlakaf.be.

Als het goed is...

Aan de vroegere winkel van Marnix Soens en Regine Vereecken hangen de plannen voor de nieuwbouw achter het Cultuurhuis al even uit. En die plannen worden enthousiast onthaald door de Hansbeekse bevolking. Met een zeer hoge gemiddelde score van 4,2 vindt men dit duidelijk een goed plan. Dat er een stukje van de tuin verdwijnt, kan op iets minder steun

rekenen. Maar de meerderheid vindt dit nog altijd aanvaardbaar (gem. score: 3,5). Over de verkoop van de huidige gemeentezaal zijn de meningen meer verdeeld. De gemiddelde score landt op exact 3. Dat wil dus zeggen dat de voor- en tegenstanders elkaar in evenwicht houden.

Informatie en participatie: ondermaats!

Deinze scoort niet goed als het gaat over het informeren van de Hansbeekse bevolking, noch over inspraak en participatie. 60% vindt dat informatie die Deinze over de spoorwerken verstrekt niet voldoende is, maar de stad doet het daarmee nog iets minder slecht dan de bouwheren Infrabel en TucRail. Bijna 70% van de respondenten vindt dat de spoorwegmaatschappijen onvoldoende informeren over hun werken. Wanneer het over de bewegwijzering tijdens en na de werken gaat, zien we hetzelfde beeld. 72% vindt dat die ontoereikend is. En met een gemiddelde score van 2,5 is de Hansbekaar van oordeel dat Deinze onvoldoende inspanningen levert voor de verkeersveiligheid. In de reacties lezen we heel wat opmerkingen over het gebrek aan informatie tijdens de werken, zelfs naar bewoners die rechtstreekse hinder moeten ondergaan.

Wie vulde deze enquête in?

Exact 167 mensen deden de moeite, een mooie doorsnede van de Hansbeekse bevolking. Slechts 7 mensen maakten gebruik van het invulformulier dat in januari in Vlakaf stond, de andere antwoorden kwamen via de website binnen. Jongeren bleken jammer genoeg niet zo gemakkelijk de weg te vinden: slechts 8 antwoorden van mensen onder de 25 jaar. Opvallend is dat elk van de vier leeftijdscategorieën boven de 35 jaar telkens ongeveer één vijfde van de antwoorden vertegenwoordigt.

5 recente inwijkelingen hebben de enquête ingevuld. Dat zijn dorpsgenoten die hier na 2019 zijn komen wonen. Voor het overige opnieuw een zeer gelijke verdeling tussen inwoners sinds 2000-2018, tussen 1977 en 1999 en van vóór 1977, goed voor elk één derde van de antwoorden.

Hoe gingen we te werk?

We formuleerden een aantal stellingen rond thema's waar de gemeentelijke overheid een impact op heeft of die Hansbeke rechtstreeks aanbelangen. De antwoorden varieerden van score 1 (helemaal niet akkoord) tot 5 (helemaal akkoord). Een gemiddelde score van méér dan 3 betekent dus dat de Hansbekaar eerder akkoord gaat, een gemiddelde score van minder dan 3 wil zeggen dat men over het algemeen niet akkoord is met de stelling. Er kon ook 'geen mening' worden aangeduid. Die antwoorden brachten we niet in rekening voor de berekening van de gemiddelde score of de percentages.

In enkele vrije invulvelden kon men ook bijkomende opmerkingen en reacties noteren.

Fusie-enquête

We peilden ook of Deinze de juiste inspanningen doet om de mening te kennen van de Hansbekenaren. 63% vindt van niet (gemiddelde score: 2,2). Sterker nog, 71% vindt dat Deinze geen rekening houdt met de mening van de Hansbekenaar (gemiddelde score: 2,1). Veel opmerkingen verwijzen naar het gebrek aan inspraak of participatie. Sommigen prijzen zelfs de initiatieven die Vlakaf en Afrit 12 nemen om inspraak te organiseren, daar waar de stad in gebreke blijft.

Nochtans wordt openheid op prijs gesteld. Met een zeer hoge gemiddelde score van 4,2 vindt de Hansbekenaar het goed dat de gemeenteraad online te volgen is (sedert corona worden die rechtstreeks gestreamd op YouTube) én dat de opgenomen versie achteraf kan beluisterd worden.

Het milieubewuste dorp?

De Hansbekenaar heeft groene vingers. Twee derde vindt dat Deinze meer bomen moet aanplanten (gem. score: 3,9). We lezen ook een opmerking over de bomen die de voorbije jaren zijn verdwenen en nooit werden heraangeplant. Eén van de jongeren vraagt zelfs expliciet om meer natuur in Hansbeke te voorzien. We merken hierbij terzijde op dat het Vlaams gewest rond de eindejaarsperiode bomen langs de rondweg heeft aangeplant. Ook de glasophaling kan rekenen op steun, zij het wat minder uitgesproken (gem. score: 3,2).

Fiere Hansbekenaar houdt van Aalter

Maar liefst 88% van de respondenten voelt zich (veel) meer Hansbekenaar dan inwoner van Deinze. De gemiddelde score van 4,6 is de meest uitgesproken van alle antwoorden. Omgekeerd voelt 73% zich niet verbonden met Deinze. Slechts 14 % voelt enige verbondenheid met de stad. Stad Deinze heeft duidelijk nog werk voor de boeg om de harten van de Hansbekenaar voor zich te winnen.

De Hansbekenaar is ook sterk op Aalter gericht. In antwoord op de vraag op welke grotere stad of gemeente men is aangewezen voor allerhande voorzieningen, wordt de buurgemeente 130 keer vernoemd. Gent komt op de tweede plaats met 85 vermeldingen en Deinze vervolledigt de top drie met 51 vermeldingen. Voor deze vraag konden trouwens meerdere antwoorden worden ingevuld.

Ook op de vraag met welke gemeente de Hansbekenaar begin 2019 het liefst was gefusioneerd, zet 31% Aalter bovenaan. Dat is meer dan de 25% die géén fusie verkiest. 23% had liever samen met Lievegem een gemeente gevormd. 18% kreeg zijn zin, want verkoos een fusie met Deinze. Gent is het minst populair. Minder dan 4% wilde aansluiten bij de provinciehoofdstad.

Vrije reacties

Heel wat mensen gebruikten de mogelijkheid om vrije opmerkingen in te vullen. Het is onbegonnen werk om die hier allemaal weer te geven. U kan de reacties wel stuk voor stuk nalezen op onze website, waar we ze thematisch hebben gebundeld.

Heel wat ontgoochelde reacties over de fusie zelf, waarbij de teneur is dat vooral Deinze er beter van is geworden en er te veel aandacht naar Deinze centrum gaat. Ook de kwaliteit van de dienstverlening is er volgens de Hansbekenaar op achteruit gegaan. Contacten met het gemeentelijke diensten zijn moeilijker geworden en men mist visie in het beleid. De prijs voor de grappigste -of meest schrijnende- opmerking gaat alvast naar de dorpeling die zich 'meer Congolees dan Deinzenaar voelt'.

Over inspraak en participatie valt weinig goeds te lezen. Het feit dat er geen rekening wordt gehouden met de opmerkingen van de Hansbekenaar, wordt door verschillende personen betreurd. 'Participatie lijkt een franje', lezen we. Iemand merkt op dat het infomoment in de kerk (vorige zomer door Deinze georganiseerd) goed was.

Ook de opmerkingen over de spoorwerken zijn allesbehalve positief. Het gebrek aan informatie wordt verschillende keren vermeld, net zoals ook de gevaarlijke verkeerssituaties die ontstonden.

Enkele liefhebbers van de glasbollen vinden het jammer dat die zijn verdwenen, maar globaal genomen zagen we dat de glasophaling wel op de goedkeuring van de Hansbekenaar kan rekenen (zie kader 'Het milieubewuste dorp'). Het duurder geworden containerpark is een ander pijnpunt. Er komen ook enkele vragen voor meer groen in

Hansbeke en iemand vraagt aandacht voor 'het authentieke open en groene karakter dat snel verloren gaat'.

Er werden verschillende opmerkingen gemaakt over de ondersteuning voor de verenigingen. Ondermeer de afschaffing van het gratis gebruik van de gemeentenzaal wordt gehekeld, net zoals het rigide reserveringssysteem. Iemand vindt dat het socioculturele werk meer mag ondersteund worden, want 'nu is er vooral steun aan Cultuur met een grote C'. Iemand anders is 'heel tevreden met cultuur in Deinze (Leietheater)' en

hoopt op iets gelijkaardigs voor het Hansbeeks cultuurhuis.

Tenslotte was de lichtgevende 'D' tijdens de eindejaarsperiode voor heel wat mensen een doorn in het oog. Een verlichte 'H' was voor sommigen beter geweest...

Zjeraar: 'En woiromme gienen verlichte Z dezju?'

De antwoorden op alle vragen, en alle opmerkingen vind je terug op www.vlakaf.be.

Gesprek met professor Herwig Reynaert

Om onze enquête wat meer te duiden zochten en vonden we een specialist in de materie: professor Herwig Reynaert. Zoals je kan lezen (zie kadertje), is hij de geknipte persoon om de resultaten te bespreken.

De prof was aangenaam verrast over de vrij professionele aanpak van de enquête. Hij vond de keuze van de vragen correct: een aantal algemene vragen over de fusie, aangevuld met enkele vragen over actuele thema's.

Zijn belangrijkste puntje van kritiek betrof de garantie op representativiteit. Zijn wel alle bevolkingsgroepen

uit Hansbeke goed vertegenwoordigd bij wie de enquête invulde? Dit wordt onvoldoende aangetoond. We kunnen ons vinden in dit argument, maar kunnen ook aantonen dat (boven de 25 jaar) alle leeftijdscategorieën goed vertegenwoordigd zijn. Hetzelfde geldt voor de tijd dat de deelnemers al in Hansbeke wonen. We lichten ook toe dat we bewust niet gevraagd hebben naar geslacht en opleidingsniveau, net zomin als naar de exacte woonplaats (straat of wijk). Dit omdat we absoluut de anonimiteit wensten te bewaken. Hij had wel begrip voor ons argument dat zoveel details vragen over de deelnemers een gevaar kan zijn dat je die anonimiteit in het gedrang zou brengen, zeker in een

Professor doctor Herwig Reynaert is gewoon hoogleraar aan de UGent binnen de vakgroep politieke wetenschappen.

Daarnaast is hij voorzitter van het centrum voor lokale politiek (zijn specialisme) en decaan van de faculteit politieke en sociale wetenschappen.

Het grote publiek kent hem vooral van zijn interviews in de pers, onder meer als er duiding nodig is over lokale politiek. Of als er gemeenteraadsverkiezingen zijn, of als er een enquête moet besproken worden.

In zijn vrije tijd is hij, onder meer, een fervent sporter. Hij heeft gevolleybald, gevoetbald, is voorzitter van de lokale atletiekvereniging en lid van Torhoutse sportraad.

En als er dan nog tijd over is, schrijft hij boeken.

©ugent.be

Fusie-enquête

Tijdens het gesprek kwam vanzelfsprekend het onderwerp ‘fusie’ in zijn algemeenheid regelmatig ter sprake. Alhoewel Herwig Reynaert fusies zeker niet alles zaligmakend vindt, ziet hij vooral een meerwaarde in het verkleinen van de administratieve kwetsbaarheid die hij bij kleinere gemeenten toch vaak opmerkt.

En soms is het gewoon ook voor het geld dat er gefuseerd wordt. Eén van de burgemeesters van de fuserende gemeenten in 2018 gaf zelfs letterlijk aan dat hij ‘Euromillions gewonnen had’. Zo veel geld bracht de fusie op voor de gemeentekas.

kleine dorpsgemeenschap die Hansbeke toch is. Maar hij vindt het hoe dan ook een gemiste kans, alhoewel hij begrip heeft voor ons standpunt. De resultaten kunnen maar impact hebben als ze gebaseerd zijn op een representatieve bevraging.

Wat de resultaten zelf betreft van de enquête, ziet hij een paar duidelijke conclusies naar voren komen. Deze situeren zich op vlak van verbondenheid met Deinze en op vlak van participatie. Zo is de fusie momenteel alvast nog niet verteerd door de Hansbekenaren. Er is ook al bij al weinig verbondenheid met Deinze. Dat blijkt niet alleen uit het rechtstreekse antwoord op de rechtstreekse vraag naar verbondenheid, maar ook omdat Hansbekenaren duidelijk veel meer gericht zijn op Aalter dan op Deinze. Vandaar wellicht dan ook dat Deinze slechts de vierde keuze was voor een fusie (na Aalter en Lievegem of geen fusie).

Hij voegt daar wel aan toe dat er ook altijd een aantal inwoners zijn, wie het niet kan schelen ‘waar het gemeentehuis juist staat’. Zij beschouwen hun dorp als de plaats waar ze slapen en enkel de hoogte van de gemeentebelastingen kan dan nog eventueel relevant zijn.

Het valt hem tevens op dat er veel ongenoegen is over de mogelijkheid tot participatie. Hij vermoedt dat dit komt omdat het gemeentebestuur participatie verwacht met “informatie verstrekken”. Bij dat laatste worden de plannen uitgelegd op het moment dat alle belangrijke beslissingen al genomen zijn. Een methodiek die echt niet meer van deze tijd is en die Herwig Reynaert als ‘schijn-inspraak’ benoemt.

Wij konden hem bijtreden met de vaststelling dat na een zogeheten participatiemoment er weinig tot geen terugkoppeling is van het bestuur over wat er gedaan is met de vele suggesties die geopperd werden door de Hansbekenaren. Vaak wordt dan zelfs vastgesteld dat daarmee geen rekening werd gehouden, zonder dat daar enige uitleg voor gegeven wordt. Herwig Reynaert noemt dit typisch voor overheden die nog niet mee zijn met wat participatie precies inhoudt. Andere steden (voorbeeld Gent) doen dit ondertussen veel beter.

Tot slot vond hij dat Vlakaf de verwerking van de enquête goed heeft aangepakt. Niet gewoon kijken naar de uitkomst, maar er werden ook wat analyses uitgevoerd. Iets wat hij in de pers soms mist.

Dit maartnummer van Vlakaf wordt aan alle gemeenteraadsleden bezorgd.